

[Transcript] DS Vandaag / Kiest de Europese Volkspartij voor de natuur of voor zichzelf?

Dit is Vandaag, de dagelijkse podcast van de standaard. Ik ben Alexander Lippenveld.

We beginnen meteen aan de podcast, maar eerst wil ik je nog even warmaken voor de nieuws app van de standaard die recent verniet werd. Daar vind je naast nieuwsupdates en de verhalen achter de feiten ook tips en inspiratie om door het leven te gaan. Heb je de app nog niet download des nieuws dan nu in jouw appstore?

Komt de Europese Natuurherstelwet er nu wel of niet? De Europese lidstaten hebben hun standpunt bepaald. Zodra het Europees Parlement zijn standpunt ook bepaald kunnen verdere onderhandelingen

eindelijk beginnen. Maar daar staat de Europese Volkspartij de grootste fractie op de rem.

Waarom is er over die Natuurherstelwet al zoveel te doen geweest? En waarom stelt de EVP zich zo hard op?

Bardeerland van onze buitenland redactie. We gaan het vandaag hebben over de EVP, maar ook over de Natuurherstelwet, de Europese Natuurherstelwet. Om te beginnen, waar gaat het juist over?

Dat is een voorstel van de commissie. Dat staat eigenlijk tot doel om tegen 2030, 20% van het land ariaal in de Europese Unie, de natuur daar te herstellen. En tegen 2050, alle gebieden, alle ecosystemen die moeten worden om die ook te herstellen. Dat is eigenlijk kort gezegd wat het voorstelt. En waarom is het zo belangrijk? De commissie zegt dat dit is een fundamenteel onderdeel van de Green Deal, dus dat is goed gekeurd, dat is nu Europese wetgeving, dus dat moet een aangeleefd worden. En dat zegt dus dat we tegen 2050 klimaatneutraal moeten zijn. En de commissie zegt Timmermans, Frans Timmermans, de paus eigenlijk van de Green Deal, die zegt we halen die doelstelling niet zonder dat herstel van de biodiversiteit in Europa, die er ontzettend slecht aan toe is. En ik denk dat we dat allemaal weten als we terugdenken aan onze jeugd. Mijn jeugd is veel meer volgers. Ja, maar er waren veel meer vogels dan er vandaag is. Ja, maar er is wel heel veel commissie al rond geweest de laatste weken. De meeste mensen hebben voor het eerst van de natuur hersteld wetgehoord door deze quote van premier De Kroon.

Wat je nu moet vermijden, is dat je de kar gaat overladen. Om naast die doelstellingen rond CO2 uitstoot, daar bovenop nog eens te gaan zeggen, ik zeg maar nieuwe stikstof normen, nieuwe natuur herstelwet normen, nieuwe normen op het gebied van biodiversiteit, op het gebied van andere producten. Ja, dan ga je de kar overladen. Dus ik vraag om op de pauzekrop knop te drukken, maar niet voor CO2. Voor CO2 moeten we die volledige ambitie behouden.

Ja, Bart, De Kroon wilde op de pauzekrop knop drukken. Dat is niet gebeurd. De Europese lidstaten hebben dinsdagochtend wel een belangrijke beslissing genomen, hè? Ja, zeker. Eerst die pauzekrop van De Kroon, dat was eigenlijk maar een pauzeknopje, want vrij snel is België beginnen onderhanden met de commissie om te kijken, kan dat voorstel afgeswakt worden of niet. En dan is er inderdaad dinsdagmorgen een niptestemming geweest voor het akkoord binnen de lidstaten, dus de 17 ministers die bevoegd zijn voor het klimaat zijn samengekomen en hebben zich geborgen over hun compromietext. Dus het zit zo in Europa, het is vrij complex, de commissie komt met de voorstel. En dan is het zowel aan het Europees Parlement, als aan de regeringen, dus de ministers van de lidstaten om elke positie te bepalen over dat voorstel. En dat werkt af van het commissievoorstel. En als het Europees Parlement en dus de ministers ook hun eigen positie hebben,

dan komen ze met drie samen om te onderhandelen over een slotcompromie. En die slottext moet dan op zijn beurt goed gecurt worden en door het Europees Parlement en nog eens door de regering

van de lidstaten. En pas dan is er een akkoord. We zitten daar bij verre nog niet, de doeling is om het eind dit jaar of zeker voor de Europese verkiezingen af te ronden, maar we zitten dus nog altijd in de tussenfase. Ja, oké, dus de Europese lidstaten hebben nu hun positie bepaald, maar gek genoeg baard, ons land heeft niet eens meegestemt. Striktezie wordt er ook niet gestemt, er wordt een rondje gedaan, nog eens de 27 en dan kijk mijn, is er meerderheid of niet. En zoals de mier zat aan tafel en heeft eigenlijk gezegd, ja, België heeft geen standpunt, omdat we het onderling niet eens zijn. En we willen ook nog wat verduidelijkingen, maar die tekst lag voor, dus daar is niet meer, op die tekst is er niet meer onderhandeld. Los van de positie van ons land, het was wel heel nepte, zoals de voorzitter Zweden was niet akkoord met het eigen voorstel. Dat is een beetje vreemd, de Zweden werken een compromievoorstel uit, verdedigen dat, zeggen van het is een goed voorstel in onze ogen, maar dan finale zegt de Zwetseregering, nee, we stemmen tegen, omdat er dus ook in die Zwetseregering, zijn er dus problemen, partijen die vinden dat het te ver gaat. Ja, leg dat eens uit, waar ligt het kalfgebonden, zeg maar? Ja, waar ligt het kalfgebonden? Het overheersende gevoel bij heel veel regering is dat er stilaan veel te veel regels afkomen op de burgers. Ze voelen dat aan de hand van peilingen, en ze worden zenuwachtig. En dus dat wordt politiek. En vandaar dus voor een deel dat verzet. Er zitten dan natuurlijk ook in dat voorstel allerlei aspecten, die bijvoorbeeld in Nederland en in België en Vlaanderen vooral alarmbellen doen afgaan, bijvoorbeeld er staat in een verslechteringsverbod. Wil je dus zeggen dat de toestand in die ecosystemen in de natuurgebieden, of daar rond, mag niet verslechteren? Ja. Maar dus die regeringen zijn dan bang, mogen wij straks nog, kunnen wij straks nog bouwen, kunnen wij straks nog huizen bouwen in de nabij van natuurgebieden. En landbouwen. Landbouw kunnen wij nog windmolens plaatsen, want ja, als er iemand, ze zijn bang, dus dat burgers naar de rechtbank gaan stappen en dat die rechter zegt van ja, maar kijk, op basis van die verordening, zeg ik, dus die werken die mogen doorgaan. En dan is er dus de jongste weken onderhandeld om die tekst af te zwakken, om verduidelijkingen te geven, om flexibiliteit te geven, om dus te komen aan die bezwaren van vooral de lidstaten, maar die gaan dus nog niet ver genoemd. Nee, oké. Voor sommige landen. Voor sommige landen. Voor ons voor België. Maar we moeten nu wel mee, want de positie is bepaald. Die positie ligt vast, maar natuurlijk ook tijdens de onderhandeling met het Europees Parlement, kan er altijd gepraat worden, kan er altijd water in de wijn, kan de tekst verder afgeswakt worden. Dus dat spel is nog bezig. Vorige week was er ook een belangrijke stemming in het Europees Parlement. Daar werd ook een positie bepaald, maar daar was het wel heel inspannend. Het was ook een afknapper. Dus eerst was er een voorstel van de Europese Volkspartij, dat zijn eigenlijk de kisten democraten, om het hele boeltje te kelderen. En die stemming was 44. Dat is de commissie leefmilieu van het Europees Parlement, daar zitten 88 mensen in. Dus dat is 44, 44, dus net geen meedrijd om het voorstel dus eigenlijk in de vullnisbak te kieperen. Maar dan begon mijn eindeloos te stemmen over amendementen, een paar duizend's. En dat duurde, en dat blijft maar duren. Maar natuurlijk om 12 uur moeten ze stemmen in de plenarenvergadering,

[Transcript] DS Vandaag / Kiest de Europese Volkspartij voor de natuur of voor zichzelf?

over andere dingen. Dus er was eigenlijk geen tijd meer. Dus de spanningsteeg, en iedereen was aan het uitkijken naar die slotstemming, want als het 44, 44 opnieuw was, dan werd het alsnog afgewezen dat voorstel. Maar dus omdat er geen tijd meer was, wegen het te veel amendementen heeft,

en dat beslist, weet je, we bestellen dat twee weken uit en we gaan dus, en nu gaan ze dus volgende week het werk verder zetten daar. Maar daar blijft het dus ook superspannend.

Dat brengt ons bij de EVP Bart, de Europese Volkspartij die, je zegt hetzelfde voorstel heeft, eigenlijk radicaal tegen dat de commissie voorstel is. Vertel eens, wat voor een clubje, zeg maar, is die EVP? Ja, de EVP is de grootste fractie in het Europees Parlement, is een heel sterke partij in Europa en levert traditioneel Europese topfiguren. Zoals nu bijvoorbeeld Ursula van der Leij is een van

hen. Ja, Junker was er ook. Junker, noem maar op, Tusk, Herman van Rompuy, dus ze leveren dus een

batterij op toppolitici. Het vreemde is dat die partij die eigenlijk in het centrum van de macht zit, nu aan de zijkant ging staan. Want normaal, wat doet de EVP? Ze probeert voorstellen aan te passen, ze neemt daar de leiding in, aangezien ze de grootste is. Maar dus dit keer ging ze gewoon niet meer onderhanden en ze zijn dus heel verveel van, we willen gewoon dat heeft voorstel,

dat toch ook de zegen heeft van vonderlijgen, dus hun partijgenooten, dat dat voorstel weggestemd werd.

Oké. Wat dus heel opmerkelijk is, en eigenlijk de Jam-E-Vu voor de EVP en voor de machtspartij. We luisteren even naar Manfred Weber, de fractievoorzitter in het Europees Parlement en de voorzitter van de EVP.

Welke argumenten gebruikt de EVP?

De EVP zegt, het is een super slechte wet. Ze argumenteren dat er dus te veel regels op de mensen afkomen. Ze zeggen dat het dus ook te belastig zal zijn opnieuw voor de landbouwers die al heel veel regels opgelegd krijgen via het landbouwbeleid. Manfred Weber zegt dus, wij vrezen voor de voedselzekerheid binnen Europa. En dat is een argument dat hij nu kan gebruiken wegens de oorlog in Ukraine, wat debateren over de graan-exporten van Ukraine. Nu, die voedselzekerheid,

die vlieger gaat eigenlijk niet op, want wij exporteren massaal voedsel. Dus dat argument vervalt eigenlijk. Maar de EVP is enorm geschrokken geweest door wat er gebeurd is in Nederland.

Ja, met de boerburgerbeweging.

Juist, ja.

Dus in maart zijn dat provinciale verkiezingen. Het CDA, hun partij, wordt daar eigenlijk weggeveegd.

En wie wint er? De boerburgerbeweging, die zich oppert tegen het stikstofakkoord in Nederland, die de boeren verdedigd, de plattelandsgemeede. En dat is echt een shock gecreëerd binnen

de EVP. En het is ook niet toevallig, dat is er de lange CDA, Europarlementslid. Nu het voortouw neemt tegen die natuurgestelwet. En na die stemming en andere signalen in andere lidstaten, van het gaat hier niet goed met ons, heeft de EVP eigenlijk beslist van, we gaan ons anders profileren. En wij moeten ons iets rechter profileren. En dat uit zich bijvoorbeeld in het verzet tegen die natuurgestelwet. En ze werpen zich een beetje op als de partij

van de plattelandsgemeenten, zoals ook een beetje de CDNV hier in Vlaanderen aan het doen is. Wij verdedigen de landbouw, die lokale gemeenten, het platteland dat zich in de steeg laten voelt, dat zich achtergesteld voelt, vergeten voelt.

Ja, doet wel heel hard, denk ik, aan de hele stikstof discussie allemaal. Het is eigenlijk een populisme. Dat heeft ook veel losgemaakt, omdat je dus daar precies kreeg en zeker in Nederland van, wat kunnen we eigenlijk nog doen, kunnen we nog bouwwerk opstarten. En mijn vreest dus ook dat dit nu zal gebeuren door die natuurgestelwet.

Zeker in dichtbevolkte gebieden zoals Vlaanderen en Nederland. En het is dus ook geen toeval, dat ook Nederland deze ochtend tegengestemd heeft. Precies om die reden.

En is dat ook zo? Want ja, het kan ook wat populisme zijn, natuurlijk.

Het is in ieder geval, het probleem is, het is politiek geworden. En je merkt dat ook aan de uitspraken van Weber tegen Timmermans.

Please Mr. Timmermans, slow down, slow down, give me arguments, give me a better piece of legislation

and then my party is ready to give in.

Ook zoal demier viseert Timmermans.

Meneer Timmermans, de klimaatpaus, de Santa Claus zoals wij die noemen.

Ik denk dat die elkaar haten onder dus.

Haten is nu veel gezegd.

Ja, maar toch was even volgend gezegd, voor meneer Timmermans gaat heel die wet niet over natuur gestel,

maar over zijn ego.

Ja, op het moment dat het politiek wordt, wordt het natuurlijk moeilijker om compromis te vinden.

En je merkt ook iedereen wordt zenuwachtig.

We zijn een jaar voor die Europese verkiezingen, de profilering begint.

En dan maakt het dus ook extra moeilijk.

En hoe staat Ursula van der Leyen hierin?

Want zij moet zich natuurlijk ook als Christendemocrate profileren tegen die Frans Timmermans, sociaal democrat, die zich wel heel sterk aan het opwerpen is.

Van der Leyen zit natuurlijk heel moeilijk, want de Green Deal, waar die natuurgestel wet deel vanuitmaakt,

is het vlaggerschip van haar commissie.

Daarmee wil ze eigenlijk ook, wellicht als ze volgend jaar zich gaar verkiesbaar stellen,

daarmee willen ze ook naar de kiezer.

Anderzijds moet ze ook natuurlijk haar eigen partijkant, ze niet afvallen, namelijk de EVP en Manfred Weber.

En ze moet als ze volgend jaar na de verkiezing een meerderheid willen hebben in het Europese Parlement,

ook de linker vleugel niet bruskeren, want sociaal democraten, de groene zijn voor,

en ze zal al die stemmen en al die fracties nodig hebben om een meerderheid te hebben in het Europese Parlement.

Dus ze zit heel moeilijk, ze zit gevrongen en ze probeert, van daar bijvoorbeeld heeft ze ook voorgesteld,

hier en daar kun je wat flexibiliteit invoeren, een beetje pragmatische oplossingen heeft ze voorgesteld,

ook om dus die wet ook wat af te zwakken.

Ja, oké.

Straks gaan we het hebben over waar de EVP stemmen gaat zoeken, want die hebben ze ook nodig, maar nu is het eerste even tijd voor reclame.

Ate raske sfeer, dat is een podcast in mijn oren, een superachtroeg in mijn hand.

Ja, waarschijnlijk, met een decolletier weer goed verbrand.

Superacht, lekker onverwacht.

Bart, terug naar de EVP dan.

De sterren staan elektrisch ook niet zo goed, een jaar voor de verkiezingen, in elk geval slechter dan ooit voor de EVP,

maar het voordeel dat een Europese partij heeft, is dat ze gewoon zittjes kunnen gaan onselen.

Ja, dus de EVP, er worden permanent eigenlijk projecties gemaakt van de zetelverdeling,

bij de volgende verkiezing, op basis van nationale peilingen,

en dat het blijkt dat de EVP opnieuw zetels gaat verliezen.

Ook de Liberalen gaan verliezen, de Sociaaldemocraten ook,

en dus worden natuurlijk, als je wil, een meedrijdvorm in het Europese Parlement,

en zeker als je bevolk van de lijnweer benoemd wil krijgen, moe je wel stemmen hebben.

En daarom heeft Weber eigenlijk vastgesteld van alle partijen recht van ons winnen.

Dus wij kantelen, en terzadeertijd probeert hij andere partijen,

die vertegenwoordigd zijn in het Europese Parlement, over te halen,

om ofwel aan te sluiten bij de EVP, ofwel een soort alliantie te vormen,

waarbij ze op dofseers overeenstemming vinden,

om dan samen te stemmen en meedrijven te vormen.

Ja, wie zijn dan zijn voornaamste doelwitten?

Er is een de Tjechische premier, Fjalla, die partij probeert die echt binnen te krijgen,

en dat gaat wel echt lukken ook.

Die zit nu bij de Europese Conservatie en haar vormers, waar de NVA toe behoort ook.

Weber heeft ook al gepraat met de NVA,

maar bij CDNV zijn ze daar voorlopig niet echt gelukkig mee.

Maar goed, er wordt gepraat met Boer Burgerbeweging in Nederland,

op dat die nu natuurlijk de wind in de zeilen hebben.

Maar de grote buit voor Weber is de Fratelli d'Italia van Giorgio Miloni,

een radicaal rechtse partij.

Ja, dat is wel opval, want die staat toch ver van de Christendemocratie, denk ik dan.

Dat zou je veronderstellen, en op basis van programma zeker.

Maar ja, je ziet dus een soort zwanking van de EVP naar rechts.

En bijvoorbeeld, ze zitten dan samen met Miloni en met de Italiaanse regering,

op één lijn wat betreft die natuurherstelwet.

Er is ook pesticide-wetgeving waar ze ook tegen zijn.

Migratie zie je ook een verharding bij de EVP.

En dus je ziet dus een toenadering echt op beleid, op dossiers tussen die partijen.

En dus is het wel echt de bedoeling van Weber om een soort brug te bouwen,

zodat Miloni ofwel naar de EVP overstapt,
ofwel bereid is om de EVP te steunen op cruciale dossiers, op cruciale momenten,
zoals bijvoorbeeld de stemming over hoe we Ursula van der Leyen
een tweede mandaat geven als commissievoorzitter.
Ze trok onlangs ook samen met von der Leyen naar Tunisie voor die migratiediel.
Is dat een eerste teken aan de wand, dat die toenadering echt wel...
Daaruit blijkt inderdaad dat die toenadering aan de gang is.
Bovendien, Rutte was daar ook bij.
Dus je hebt een VVD-er die dus eigenlijk rechtse liberaal is.
Je hebt von der Leyen, EVP, en je had Miloni.
En dus drie drie gaan samen naar Tunis,
om daar een migratiediel te sluiten, dat is duidelijk,
met eigenlijk een dictator, een autocrat.
Dat had de prioriteit.
En je ziet daar dus al een vorm van, een soort embryonaal vorm van samenwerking,
waar Weber dus duidelijk aan denkt.
Nog tans, is Miloni niet vaak te betrappen op een pro-europees uitspraak,
denk ik, dat strook toch niet met waar de EVP voor staat.
Het is zo, de tactiek van Weber bestaat erin om Miloni weg te halen uit dat anti-europeese,
en haar dus mee te laten werken op Europese dossiers.
Dus hij zegt, er zijn voor ons drie voorwaarden voor iemand erbij kan,
namelijk pro-europees, de rechtsstaat respecteren,
en Ukraine steunen in de oorlog tegen Rusland.
En dus dat eerste punt is proberen men dus haar weg te halen uit die radicaal rechtse hoek,
door op haar in te praten van, kijk, je hebt veel meer te winnen door met ons samen te werken,
dan daar te blijven in die radicaal rechtse hoek zitten.
En dat is dus het spel dat nu bezig is.
En die trip, die gezamenlijke trip naar Tunis,
bewijst dat Miloni de boodschap begrepen heeft mogelijk,
en dat ze bereid is om zich cooperatief op te stellen in zaak Europa.
Ja, wat zal bepalen dat de broeders van Italië bij de conservatieve blijven,
of zullen overstappen naar de EWP?
Dat is natuurlijk overstappen naar de EWP is een groot stap,
maar iedereen zegt, we moeten uitkijken naar wat er gebeurt in Polen.
Dit najaar zijn daar verkiezingen.
Er zijn twee peilers binnen die ECR-fractie in het Europees Parlement.
Dat is de Partij van Miloni, en dat is recht en rechtvaardigheid in Polen.
En die hebben dus heel veel problemen met de commissie wegen de uitholing van de rechtsstaat.
Nu, stel dat die partij recht en rechtvaardigheid verliest.
Dat is een partij van de premier ook.
Van Moravietsky, ja.
En die moet het opnemen tegen Donald Tusk, dat is een EWP-er.
Stel dat Moravietsky en zijn partij verliezen,
dan wordt het natuurlijk minder interessant voor Miloni om daar nog mee samen te werken.

En dan vergroot de kans op een overstap of een echt actieve samenwerking.
Bijvoorbeeld is dat dan in een cartel of wat,
dan ook na de verkiezingen, dat zal dat wel blijken.
Hoe kijkt de rest van het Europees Parlement hiernaar?
De linkervleugel, laat ons zeggen.
De sociaaldemocraten, een deel van de liberalen, de groenen.
En radicaal links, die vinden dat natuurlijk vreselijk.
En die waarschuwe weber dat hij straks misschien hun steun gaat verliezen.
Want goed dan ook, heeft weber na de verkiezingen de steunnode van de sociaaldemocraten.
De liberalen, misschien ook de groenen.
Dus hij moet ook opletten dat hij niet teveel tegen de schene stamt van die linkse partijen.
Het is dus echt een evenwichtsoefening, een balanceeract.
En er zijn al verschillende parlementsleden die waarschuwen, die zeggen van,
kijk, voor ons kan dit niet.
Als hij verder doorgaat op die ingeslagen weg,
ja, dan gaan we kijken wat we doen na de verkiezingen.
Dus hij is bezig met een heel risicante evenwichtsoefening, ja.
Tot slot, Bart, om nog even terug te komen op die natuurherstelwet,
komt hier nog voor de Europese verkiezingen van volgend jaar of niet.
Ik denk dat de druk nu wel toeneemt op het Europese parlement
om toch een onderhandlingspositie vast te leggen en dat te gaan onderhandelen.
Dus ik denk dat de kansen nu wel iets toegenomen zijn.
Maar onderschatten ze dat verzet van de EVP niet, want ze blijven mordicus tegen.
Met andere woorden, het gaat om zetels voor de EVP.
Zetels voor de EVP of het herstel van onze Europese natuur, ja.
Ik zou wel weten wat ik kies.
Dat ontkennen ze natuurlijk.
Ook zij zeggen dat de natuur dringend herstel moet worden.
Ik denk dat dat ook nog moeilijk te logenen is,
als je kijkt hoe de natuur er aan toe is.
Maar zij willen dus eigenlijk heronderhandelen,
maar ik denk dus dat het echt wel heel belangrijk is
en dat er geen tijd te verliezen is,
dat er voor de Europese verkiezingen een akkoord is over die natuurherstelwet.
Iedereen herinnert zich, ja, de vlinders in de leewerken
die opstegen van op het land, de kievitten, de grutto's.
Je ziet het zo, dat de natuur er ontzettend slecht aan toe is.
En dat er dringend iets moet gebeuren.
Tenzij we het willen doen zonder grutto's en leewerken en vlinders.
Parperland, dankjewel.
Dit was vandaag de dagelijkse podcast van de standaard.
Bedankt voor het luisteren.
Volg ons op Spotify, Apple Podcast of eender welk ander podcastplatform.
In onze gratis FDS podcast kan je niet alleen ons werk beluisteren,

[Transcript] DS Vandaag / Kiest de Europese Volkspartij voor de natuur of voor zichzelf?

maar ook de beste podcasttips terugvinden.
Alle credits van de podcast die je net hoorde,
vind je op standaard.be, schijnestreek podcast.
Reageren kan via podcastatstandaard.be.